

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Praca socjalna**

Poziom studiów: **Studia drugiego stopnia**

Nazwa zajęć: **Język angielski 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. rozumie dłuższe wypowiedzi na znane tematy, które dotyczą bieżących wydarzeń opartych na wiedzy ogólnej
2. potrafi poprawnie stosować reguły gramatyczne w mowie i piśmie. Poszerza umiejętność korzystania ze słowników jednojęzycznych i dwujęzycznych
3. umie porozumiewać się w miarę płynnie i spontanicznie oraz brać czynny udział w dyskusji i rozmowie na tematy ogólnie znane
4. potrafi rozmawiać na tematy związane z aktywnością zawodową i kierunkiem studiów
5. czyta artykuły i reportaże dotyczące znanych problemów współczesnego świata, oraz potrafi zrozumieć prezentowane w nich argumenty i opinie
6. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych
7. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację

Treści programowe dla zajęć:

Wzajemne poznanie się, Historia Pracy socjalnej w USA – film dok.

Praca socjalna – prezentacja, artykuł, porównanie kierunku studiów w Polsce i Wielkiej Brytanii, dyskusja w grupach

Praca socjalna jako kierunek studiów– wyzwania i problemy studentów, artykuł, prezentacja i dyskusja
Krótka historia pracy socjalnej w USA- osiągnięcia i porażki – artykuł, dyskusja, pisemne odniesienie do sytuacji obecnej

Uzależnienia – wprowadzenie: rodzaje i wpływ na życie jednostki i rodziny- prezentacje, artykuły, dyskusja w grupach

Alkoholizm – prezentacja, artykuł, dyskusja w grupach

Narkomania – prezentacja, artykuł, dyskusja w grupach

Inne uzależnienia – pracoholizm, zakupoholizm, etc. Prezentacja, dyskusja w grupach

Zaburzenia odżywiania - prezentacja, artykuł, dyskusja w grupach, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Zagadnienia różnic i różnorodności kulturowych w pracy socjalnej - prezentacja, artykuł, dyskusja w grupach

Szok kulturowy – znaczenie, przykłady nieporozumień kulturowych, techniki szkoleń kulturowych – artykuł, dyskusja, prezentacja

Komunikacja w sprawowaniu opieki nad klientami - podręcznik

Nazwa zajęć: **Seminarium magisterskie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Ma wiedzę źródłową do opisu i analizy przyczyn wybranego problemu społecznego i wie jak przedstawić strukturę pracy magisterskiej
2. Ma wiedzę o problemach społecznych i ich socjologicznych analizach.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi sformułować problem badawczy i uzasadnić jego powiązanie z procesami społecznymi i zjawiskami społecznymi. Potrafi określić stopień rozpoznania wybranego problemu badawczego przez innych badaczy na podstawie studiowania literatury przedmiotu
2. Ma umiejętność przygotowania prezentacji swoich efektów pracy na forum grupy seminaryjnej oraz przygotowania opracowania części pracy magisterskiej, zgodnie z zasadami ochrony zakresu prawa autorskiego. Potrafi dobrać podstawę metodologiczną badań własnych poprzez dobór teorii z zakresu pracy socjalnej, socjologii, psychologii, polityki społecznej
3. Potrafi zbudować narzędzie badawcze (kwestionariusz wywiadu, ankietę audytoryjną, scenariusz wywiadu swobodnego, itp.) do przeprowadzenia badań własnych
4. Ma umiejętność przygotowania prezentacji swoich efektów pracy koncepcyjnej na forum grupy seminaryjnej oraz ma umiejętność przygotowania opracowania drugiego rozdziału pracy magisterskiej zgodnie z zasadami ochrony prawa autorskiego

5. Potrafi przeprowadzić badania empiryczne zgodnie z przyjętą koncepcją badań i wiedzą w zakresie więzi zachodzących między strukturami społecznymi oraz w oparciu o wybrane metody i narzędzia badawcze

6. Potrafi dokonać weryfikacji zebranego materiału oraz dokonać analizy ilościowej i jakościowej lub porównawczej korzystając z wiedzy na temat struktur, instytucji i więzi Potrafi zweryfikować hipotezy badawcze bazując na przeanalizowanym materiale empirycznym i wiedzy umożliwiającej diagnozę stanu struktur odpowiednio uargumentować weryfikację

7. Potrafi dokonać prezentacji efektów pracy koncepcyjnej na forum grupy seminaryjnej oraz jest przygotowany do opracowania czwartego rozdziału pracy magisterskiej poświęconemu w całości zaprojektowaniu rozwiązania badanego problemu społecznego, opierając się na zasadach ochrony prawa autorskiego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma kompetencje do opracowań naukowych różnorodnych problemów społecznych.

Treści programowe dla zajęć:

Dyskusja nad wyborem problemu badawczego oraz przedstawienie argumentów uzasadniających powiązanie problemu badawczego z procesami społecznymi i zjawiskami społecznymi

Prezentacja pozwalająca określić stopień rozpoznania wybranego problemu badawczego przez innych badaczy

Prezentacja indywidualna wiedzy źródłowej wraz z analizą przyczyn występowania wybranego problemu społecznego

Prezentacja efektów pracy własnej na forum grupy seminaryjnej oraz stanu przygotowania do opracowania wybranego rozdziału pracy magisterskiej

Dyskusja nad wyborem teorii oraz przedstawienie argumentów uzasadniających powiązanie problemu badawczego z wybraną teorią lub teoriami.

Prezentacja dokonana przez uczestników seminarium koncepcji doboru metod i technik badawczych oraz uzasadnienie dokonanego wyboru. Prezentacja indywidualna (na forum grupy seminaryjnej) narzędzi badawczych przed pilotażem i po pilotażu. Przedstawienie argumentacji zastosowanych wskaźników w narzędziach badawczych

Prezentacja efektów pracy własnej nad koncepcją doboru próby badawczej. Uzasadnienie metod doboru i dyskusja na forum grupy seminaryjnej. Prezentacja stanu przygotowania do badań empirycznych oraz treści kolejnego rozdziału pracy magisterskiej Prezentacja doświadczeń z badań empirycznych połączona z dyskusją i analizą trudności doświadczanych podczas badań. Cotygodniowa prezentacja i omówienie rezultatów badań własnych.

Prezentacja efektów weryfikacji zebranego materiału oraz wstępnych efektów analizy ilościowej, jakościowej, lub porównawczej Prezentacja próby zweryfikowania hipotez badawczych bazująca na analizie materiału empirycznego oraz literaturze przedmiotu.

Prezentacja efektów pracy analitycznej na forum grupy seminaryjnej oraz opracowanie kolejnych rozdziałów pracy magisterskiej – rozdziału zawierającego prezentację i interpretację wyników własnych badań empirycznych.

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do specjalności Projektowanie pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma poszerzoną wiedzę dotyczącą projektowania pracy socjalnej
2. zna charakterystykę oraz zasadnicze uwarunkowania procesu projektowania pracy socjalnej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dostosować projekty socjalne do potrzeb i problemów społecznych
2. zna możliwości jaki daje w pracy socjalnej korzystanie z wiedzy interdyscyplinarnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozpoznaje i ocenia kompetencje osobiste (w tym własne) oraz inne zasoby środowiskowe przydatne w projektowaniu pracy socjalnej
2. posiada wstępne przygotowanie do działania/pracy w organizacjach (instytucjach) lub zespołach zadaniowych projektujących pracę socjalną, rozumiejąc i doceniając projektowania

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza w pracy socjalnej

Opracowywanie projektów socjalnych

Typy projektów socjalnych

Interdyscyplinarność projektowania w pracy socjalnej

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do specjalności Organizacja usług socjalnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Ma poszerzoną wiedzę o systemie usług socjalnych oraz o roli instytucji pomocy społecznej w organizacji i realizacji usług socjalnych
2. Ma poszerzoną wiedzę o zależnościach występujących między organizatorami usług socjalnych a środowiskiem lokalnym
3. Ma poszerzoną wiedzę o czynnikach determinujących jakość usług socjalnych
4. Ma poszerzoną wiedzę o roli państwa w przeciwdziałaniu problemom społecznym i potrafi określić znaczenie usług socjalnych w ich rozwiązywaniu

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja usług socjalnych jako obszar pracy socjalnej i rola zawodowa pracownika socjalnego jako organizatora usług

Aktualne kierunki rozwoju usług socjalnych w kontekście współpracy międzysektorowej i założeń aktywnej polityki społecznej.

Uwarunkowania mikro i makro społeczne rozwoju usług socjalnych w Polsce i w Europie

Mocne i słabe strony usług socjalnych w rozwiązywaniu dysfunkcji społecznych.

Instytucje pomocy społecznej jako organizator i realizator usług socjalnych – podstawowe funkcje i zadania.

Nazwa zajęć: **Metodyka pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia jakimi cechami charakteryzuje się model metodycznego działania w pracy socjalnej.
2. Charakteryzuje prawidłowo etapy postępowania w modelu metodycznego działania w pracy socjalnej.
3. Zna podstawowe wiązki ról na różnych etapach metodycznego działania i potrafi je zastosować w pracy z przypadkiem, grupą i społecznością.

w zakresie umiejętności:

1. Dostrzega dylematyczność metodycznego działania i potrafi wskazać przyczyny oraz następstwa dylematów etycznych towarzyszących temu działaniu.
2. Zna techniki i narzędzia wspierające metodyczne działania oraz potrafi uzasadnić ich zastosowanie.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na metodycznego działania i towarzyszących mu zagrożeń

Treści programowe dla zajęć:

Metodyka pracy socjalnej, model metodycznego działania w pracy socjalnej. Przegląd definicji, kluczowe pojęcia modelu metodycznego działania.

Proces metodycznego działania w ujęciu logicznym i chronologicznym, jego etapy, znaczenie poszczególnych etapów w wybranych modelach pracy socjalnej.

Umowa z podopiecznym/klientem, aspekty prawne, instytucjonalne i kulturowo-społeczne.

Klasyfikacja i rodzaje metodycznych działań w pracy z przypadkiem, grupą i społecznością.

Podstawowe wiązki ról zawodowych w metodycznym działaniu. Ramy instytucjonalne i organizacyjne determinujące metodyczne działania pracowników socjalnych i innych specjalistów na poziomie instytucji.

Dylematy etyczne w procesie metodycznego działania, procesy instytucjonalizacji dylematów etycznych

Nazwa zajęć: **Język angielski 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. rozumie dłuższe wypowiedzi na znane tematy, które dotyczą bieżących wydarzeń opartych na wiedzy ogólnej
2. potrafi poprawnie stosować reguły gramatyczne w mowie i piśmie. Poszerza umiejętność korzystania ze słowników jednojęzycznych i dwujęzycznych
3. umie porozumiewać się w miarę płynnie i spontanicznie oraz brać czynny udział w dyskusji i rozmowie na tematy ogólnie znane
4. potrafi rozmawiać na tematy związane z aktywnością zawodową i kierunkiem studiów
5. czyta artykuły i reportaże dotyczące znanych problemów współczesnego świata, oraz potrafi zrozumieć prezentowane w nich argumenty i opinie

6. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych

7. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację

Treści programowe dla zajęć:

Niepokój i depresja, co to jest stres- artykuł, prezentacja, dyskusja

Radzenie sobie ze stresem – artykuł, prezentacja, dyskusja

Stres a choroby, zespół stresu pourazowego – artykuł, prezentacja, dyskusja

Dojrzewanie – definicje – artykuł, prezentacja, dyskusja

Zmiany fizyczne w wieku dojrzewania – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Rozwój poznawczy i społeczny w wieku dojrzewania – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Wczesna dorosłość – artykuł, prezentacja, dyskusja, opisywanie wykresów

Charakterystyka wieku średniego – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Późna dorosłość – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Problemy pomocy społecznej – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Problem bezdomności wśród młodych – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Znaczenie pracy socjalnej w życiu społecznym – artykuł, prezentacja, dyskusja, pisemne podsumowanie wniosków z dyskusji

Nazwa zajęć: **Przygotowanie i ewaluacja praktyk zawodowych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę o formalnej stronie organizowania praktyki zawodowej przez ośrodek pomocy społecznej. Zna regulamin praktyki zawodowej.

2. wskazuje odpowiednie placówki pomocy społecznej w odniesieniu do realizacji zadań wynikających z programu praktyki zawodowej

3. jest przygotowany do realizacji zadań będących obowiązkami pracownika socjalnego zgodnie z programem praktyki

w zakresie umiejętności:

1. potrafi oceniać i podsumowywać korzyści wymierne i niewymierne z odbytej praktyki zawodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma zdolność rozumienia konieczności odbycia praktyki zawodowej w ośrodku pomocy społecznej i przestrzegania obowiązujących reguł pracy

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie formalnej strony praktyki zawodowej: miejsce, termin, opiekun praktyki, regulamin praktyki

Zapoznanie z programem praktyki zawodowej. Omówienie poszczególnych zadań. Omówienie warsztatu pracy studenta będącego w roli praktykanta.

Zapoznanie studentów z dziennikiem praktyk zawodowych. Omówienie sposobu prowadzenia dziennika.

Ewaluacja praktyki zawodowej – indywidualne podsumowanie praktyki w zakresie organizacji pracy ośrodka pomocy społecznej, metod i technik pracy stosowanych przez pracowników socjalnych, działań metodycznych w czasie odbywania praktyki, zachowań i postaw klientów, radzenia sobie z emocjonalnymi efektami przeprowadzanych interwencji, predyspozycji do zawodu.

Omówienie wymiernych i niewymiernych korzyści wynikających z odbycia praktyki zawodowej

Nazwa zajęć: **Public relations i marketing w pracy socjalnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Potrafi wskazać różnice pomiędzy: marketingiem, Public Relations i reklamą

2. Rozumie i docenia znaczenie działań wizerunkowych dla organizacji/institucji działających w obszarze pracy socjalnej

3. Rozumie sposób funkcjonowania mediów drukowanych i elektronicznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Zna podstawowe narzędzia budowania relacji z mediami

2. Rozumie specyfikę relacji pomiędzy osobami odpowiedzialnymi z działania public relations a: 1. klientami, 2. mediami, 3. społecznością lokalną (najbliższym otoczeniem społecznym)

3. Zna i potrafi zastosować techniki organizacji wydarzeń medialnych i kampanii wizerunkowych
4. Potrafi zidentyfikować sytuację kryzysową i zaproponować plan działania
5. Potrafi korzystać z baz wiedzy dotyczących komunikowania się i budowania wizerunku

Treści programowe dla zajęć:

Definicje i istota marketingu, w tym marketingu-mix. Miejsce Public Relations i reklamy w marketingu-mix

Public Relations: podstawowe terminy i definicje

Specyfika działania mediów

Podstawowe narzędzia kształtowania wizerunku. Dobór odpowiednich narzędzi PR do osiągnięcia określonych celów

Public relations i media relations instytucji funkcjonującej w obszarze pracy socjalnej

Public relations i media relations organizacji, w tym organizacji NGO funkcjonujących w obszarze pracy socjalnej

Wewnętrzny public relations (komunikacja wewnętrzna)

Postępowanie w sytuacji kryzysowej

Przygotowywanie wydarzeń z uwzględnieniem zainteresowania mediów

Budowanie wizerunku w Internecie, w tym w mediach społecznościowych

Przygotowanie konferencji prasowej

Nazwa zajęć: **Język niemiecki 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy w języku niemieckim, prezentować i argumentować swoje stanowisko na tematy związane z badaniami socjologicznymi.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem niemieckojęzyczne artykuły naukowe i popularnonaukowe dotyczące badań socjologicznych oraz analizować ich treść.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub video w języku niemieckim na tematy związane z socjologią, na poziomie ogólnym, jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku niemieckim.
5. potrafi przygotować w oparciu o literaturę w języku niemieckim i przedstawić prezentację dotyczącą wybranego przez siebie zagadnienia.

Treści programowe dla zajęć:

Słownictwo w zakresie zgodnym z wymogami określonymi dla poziomu B2+

Fenomeny gramatyczne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus

Adekwatne słownictwo i fenomeny gramatyczne objęte treściami kształcenia i niezbędne do produkowania wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem języka specjalistycznego

Zasady oraz środki wyrazy właściwe dla produkowania wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla poziomu B2 plus, takich jak: korespondencja, teksty naukowe, teksty specjalistyczne

Nazwa zajęć: **Język niemiecki 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozmawiać w języku niemieckim na tematy związane z kierunkiem studiów
2. potrafi czytać ze zrozumieniem niemieckojęzyczne artykuły naukowe i popularnonaukowe dotyczące badań socjologicznych oraz analizować ich treść
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub video w języku niemieckim na tematy związane z socjologią, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły
4. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku niemieckim
5. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację w języku niemieckim

Treści programowe dla zajęć:

Słownictwo w zakresie zgodnym z wymogami określonymi dla poziomu B2+

Fenomeny gramatyczne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus

Adekwatne słownictwo i fenomeny gramatyczne objęte treściami kształcenia i niezbędne do produkowania wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem języka specjalistycznego

Zasady oraz środki wyrazy właściwe dla produkowania wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla poziomu B2 plus, takich jak: korespondencja, teksty naukowe, teksty specjalistyczne

Nazwa zajęć: Socjologiczne podstawy resocjalizacji

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna koncepcje teoretyczne i sposoby działania dotyczące resocjalizacji, kontroli społecznej, reakcji społecznej, sprawiedliwości społecznej, karania.
2. Ma wiedzę na temat mechanizmów działania instytucji resocjalizacji, mechanizmów działania i egzekwowania norm społecznych.
3. Zna właściwe sposoby oddziaływania społecznego na jednostki, sposoby karania sankcjonowane prawnie. Posiada wiedzę pozwalającą na uruchamianie sprawiedliwości restytucyjnej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi diagnozować problemy wymagające resocjalizacji społecznej. Charakteryzuje natężenie problemów wymagających reakcji społecznej.
2. Potrafi analizować problemy naznaczenia społecznego i przeciwdziałać im.
3. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii w opracowaniu metod i technik wspomagających resocjalizację oraz pomoc postpenitencjarną.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Interpretuje różnorodność mechanizmów oddziaływania społecznego na jednostki i grupy społeczne. Potrafi łączyć zdobytą wiedzę z pracą socjalną.
2. Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat resocjalizacji, problemów kontroli społecznej, reakcji społecznej w sytuacji łamania norm.

Treści programowe dla zajęć:

Dewiacja i patologia – wytwór społecznej wyobraźni. Łamanie norm społecznych jako obszary oddziaływania kontroli społecznej. Kontrola społeczna w różnych ujęciach teoretycznych. Rozumienie resocjalizacji w socjologii i pracy socjalnej.

Oslabianie mechanizmów kontroli. Teorie neutralizacji i podstawowe błędy poznawcze w resocjalizacji.

Przyczyny powstania zniekształceń w zeznaniach świadków

Reakcja społeczna jako odpowiedź na nieskuteczną kontrolę społeczną. Tworzenie napięcia w roli.

Resocjalizacja w społecznym odbiorze – analizy socjologiczne.

Kobieta w systemie penitencjarnym. Zakłady penitencjarne dla kobiet.

Instytucje kontroli i ich działanie naprawcze wobec zachowań niepożądanych społecznie na przykładzie nieletnich. Pomaganie poprzez karanie. Idee karania i ich skutki. „Własne i obce” systemy resocjalizacji - kulturowe uwarunkowania naprawcze. Prawidłowa socjalizacja w patologicznych warunkach. Resocjalizujące instytucje totalne oraz konsekwencje ich funkcjonowania. Socjologiczny wymiar dysfunkcji w zachowaniu nieletnich.

Diagnoza w resocjalizacji. Konsekwencje diagnozy.

Tworzenie i egzekwowanie reguł społecznych. Rodzaje norm społecznych. Koncepcje ładu społecznego. Granice mikroświatów – iluzja istnienia wspólnego świata. Socjalizowanie do ról „innego”.

Piętno skazanego.

Zróżnicowanie społeczności więźniów jako złożony problem penitencjarny.

Sterowanie posiadaniem piętnem przez jednostki i grupy „negatywnie uprzywilejowane”. Oswajanie piętna – pomysły profesjonalistów. Formy oddziaływań penitencjarnych. Naznaczenie i samonaznaczenie dla profitów. Fenomen podkultury więziennej.

Podstawy interwencji resocjalizacyjnej. Resocjalizacja zaburzeń zachowania na przykładzie sprawców przemocy.

Pomoc postpenitencjarna a readaptacja społeczna osób opuszczających jednostki penitencjarne.

Czas trwania kary pozbawienia wolności a jej skuteczność.

Sprawiedliwość społeczna – próba jednoznacznych definicji.

Nazwa zajęć: Procesy zmiany społecznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o strukturze i funkcjonowaniu instytucji w różnych obszarach pracy socjalnej
2. Wskazuje na główne cele, zasady i systemy funkcjonowania wybranych stowarzyszeń, fundacji oraz instytucji państwowych
3. Zna i charakteryzuje zadania pracownika socjalnego w określonych obszarach pracy socjalnej

w zakresie umiejętności:

1. Interpretuje i wykorzystuje wiedzę na temat różnych obszarów pracy socjalnej do ukierunkowania własnych zainteresowań w przyszłej pracy zawodowej
2. Analizuje etapy powstawania różnych form organizacyjnych w sektorze pozarządowym

3. Ma świadomość trudności, porażek oraz sukcesów tworzenia i funkcjonowania III sektora oraz współpracy pomiędzy sektorem publicznym i pozarządowym
4. Posiada aktywną postawę w stosunku do własnego rozwoju osobistego i zawodowego, mając przykłady osób charyzmatycznych, pasjonatów i liderów działań pomocowych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Przygotowuje pisemne sprawozdanie z każdego spotkania z przedstawicielami wybranych obszarów pracy socjalnej

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia socjologii zmiany społecznej i modele zmiany społecznej pojęciowe teorii zmiany społecznej

Kluczowe modele pojęciowe teorii zmiany społecznej

Główne koncepcje teoretyczne zmiany społecznej i współczesne kierunki badań nad zmianą społeczną
Analizy porównawcze: ewolucjonizmu, materializmu historycznego i teorii cykli historycznych, neoewolucjonizmu, teorii modernizacji i teorii konwergencji

Charakterystyki współczesnych koncepcji podmiotowości: W. Buckley, A. Etzioni, A. Touraine, A. Giddens, M. Archer, P. Sztompka

Charakterystyka głównych czynników zmiany społecznej – wielkie idee i wielkie jednostki historyczne

Charakterystyka głównych czynników zmiany społecznej – ruchy społeczne i rewolucje

Procesy i trendy zmiany we współczesnym społeczeństwie polskim

Procesy i trendy zmian we współczesnym świecie

Zintegrowane systemy monitorowania procesów społecznych

Nazwa zajęć: **Praktyki zawodowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę o funkcjonowaniu placówki w zakresie prawno-organizacyjnym
2. Posiada wiedzę o strukturze instytucji pomocy społecznej oraz zakresie obowiązków pracownika socjalnego w odniesieniu do określonego obszaru pracy socjalnej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i analizy przyczyn i przebiegu procesów społecznych oraz proponować rozwiązania konkretnych problemów społecznych
2. Prawidłowo posługuje się normami i zasadami prawnymi i etycznymi w celu rozwiązywania problemów społecznych
3. Posiada rozbudowaną umiejętność opracowania różnych typów opracowań ustnych i pisemnych w zakresie pracy socjalnej, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest odpowiednio przygotowany do pracy w grupie zadaniowej i kierowania zespołem, przyjmując różne role zawodowe: organizatora, animatora, asystenta rodzinnego
2. Potrafi uczestniczyć w zespołowym opracowaniu projektów i programów społecznych, również kierunków polityki społecznej oraz potrafi przewidywać efekty społeczne ich realizacji

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie struktury organizacyjnej i zadań placówki

Zapoznanie się z zakresem czynności i odpowiedzialności służbowej pracownika socjalnego zatrudnionego w placówce oraz dokumentacją klientów placówki

Poznanie metod, technik i narzędzi pracy pracownika socjalnego (warsztatu pracownika socjalnego w oparciu o uregulowania prawne) zatrudnionego w placówce: organizatora, animatora, asystenta rodzin
Uczestnictwo w pracach grupy projektowej skoncentrowanej na rozwiązaniu określonego problemu społecznego

Sporządzenie pisemnej dokumentacji z pracy projektowej w ramach określonego obszaru pracy socjalnej

Prowadzenie dziennika praktyk obejmującego rejestrację codziennych czynności i opracowanie pisemnego sprawozdania z praktyki specjalizacyjnej

Nazwa zajęć: **Zarządzanie projektami społecznymi**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna definicje, etapy, metody i strategie zarządzania projektem społecznym i zespołem.
2. Zna różnice w zarządzaniu projektami społecznymi ze względu na typy podmiotów, które je realizują.

3. Zna zależności między sposobem zarządzania zespołem, a celami projektu społecznego i potrafi je wykorzystać w praktyce planowania konkretnych działań i dobiera odpowiednich stylów przywództwa.

w zakresie umiejętności:

1. Jest świadomy/a różnic struktury zespołu projektowego w różnych podmiotach i instytucjach realizujących projekty społeczne i potrafi dobrać do nich odpowiednie sposoby zarządzania.
2. Jest świadomy/a istnienia procesów grupowych w zespole projektowym i umie rozpoznać ich etapy i elementy.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi krytycznie ocenić przebieg zarządzania konkretnymi projektem i zespołem oraz wskazać na potencjalne alternatywne działania.

Treści programowe dla zajęć:

Zarządzanie projektem – przegląd definicji, koncepcji teoretycznych i ich zastosowań.

Specyfika zarządzania projektem społecznym oraz jego uwarunkowania instytucjonalne: instytucje publiczne, podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe.

Etapy zarządzania projektem oraz ich istotność w prawidłowym przebiegu projektu społecznego.

Metodyki i techniki zarządzania projektem.

Dobre praktyki: krytyczna analiza przebiegu procesu zarządzania konkretnymi projektami społecznymi.

Zarządzanie zespołem – przegląd strategii, koncepcji teoretycznych i ich zastosowań.

Zespół projektu społecznego: jego struktura i specyfika w zależności od rodzaju podmiotu zatrudniającego i kultury organizacyjnej.

Dobór metody zarządzania zespołem w zależności od celu i specyfiki projektu społecznego.

Zarządzanie zespołem, a różne typy przywództwa: różnice i zależności w kontekście celów projektu.

Cykl życia zespołu projektu społecznego, a procesy grupowe.

Nazwa zajęć: Prawo w pomocy społecznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma pogłębioną wiedzę na temat znaczenia regulacji prawa socjalnego, rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania administracyjnego oraz prawa pracy dla kształtowania stosunków społecznych i budowy systemu ochrony i wsparcia jednostki i rodziny, będących beneficjentami pomocy społecznej
2. Zna znaczenie i potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia i instytucje prawa, ze szczególnym uwzględnieniem pojęć i instytucji prawa socjalnego, rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, postępowania administracyjnego oraz prawa pracy - występujące w pracy pracownika socjalnego wypełniającego ustawowo przewidziane zadania z zakresu pomocy społecznej.
3. zna właściwe dla pomocy społecznej regulacje prawne z zakresu pomocy społecznej i dziedzin prawa z nią powiązanych oraz zasady interpretacji przepisów prawa

w zakresie umiejętności:

1. Posiada umiejętność: systematyzowania wiedzy szczegółowej; porównywania różnych instytucji prawa socjalnego, rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, praw pracy i postępowania administracyjnego, artykułowania ich cech szczególnych oraz wskazywania ich znaczenia dla wsparcia rodziny oraz projektowania działań z zakresu pomocy społecznej.
2. posiada umiejętność wyinterpretowania z przepisu prawnego normy prawnej - w szczególności z zakresu prawa socjalnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa cywilnego, prawa pracy oraz postępowania administracyjnego, wykorzystywanymi w prowadzeniu pracy z beneficjentem pomocy społecznej i oraz konstruowaniu indywidualnie dobranych oddziaływań pomocowych.
3. posiada umiejętność prawidłowego posługiwania się podstawowymi pojęciami i terminami z zakresu prawoznawstwa, prawa socjalnego, rodzinnego i opiekuńczego, prawa cywilnego, prawa pracy oraz postępowania administracyjnego wykorzystywanymi w prowadzeniu pracy z klientem pomocy społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat problemów prawnych wynikających ze stosowania rozwiązań przewidzianych przepisami obowiązującego prawa.
2. ocenia wkład pracy własnej i innych w pracy zespołowej podczas zajęć oraz potrafi pracować w grupie przy projektowaniu rozwiązań zadanych problemów i kasusów)

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia z zakresu prawoznawstwa oraz prawa socjalnego, rodzinnego i opiekuńczego, cywilnego, prawa pracy i procedury administracyjnej. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych

Pojęcie i cele ubezwłasnowolnienia. Procedura ubezwłasnowolnienia. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących omówioną problematykę oraz sporządzanie pism procesowych.

Problematyka opieki i kurateli, przesłanki ustanowienia opiekuna i kuratora, ich uprawnienia i obowiązki, nadzór nad wykonywaniem opieki i kurateli. Instytucja ubezwłasnowolnienia, jego rodzaje oraz procedura. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych

Instytucja małżeństwa – zawarcie i rozwiązanie związku małżeńskiego, prawa i obowiązki małżonków. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych.

Władza rodzicielska oraz podstawy ingerencji w jej wykonywanie (ograniczenie, zawieszenie i pozbawienie władzy rodzicielskiej), piecza zastępcza rodzinna i instytucjonalna, oraz normy regulujące kontakty rodzica z dzieckiem. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych. Obowiązek alimentacyjny – (pojęcie, podmioty zobowiązane, zakres i przedmiot obowiązku). Problematyka pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych

Podstawowe zagadnienia z zakresu prawa pracy. Zasady prawa pracy, definicja stosunku pracy, umowa o pracę (jej zawarcie, podstawy prawne rozwiązania), prawa i obowiązki pracodawców i pracowników podstawy.

Elementy prawa pomocy społecznej – formy pomocy i przesłanki jej udzielenia. Szczegółowe omówienie zasady pomocniczości i jej znaczenia w działaniach z zakresu wsparcia beneficjenta oraz znaczenia pracy socjalnej i specjalistycznego poradnictwa dla właściwego przebiegu procesów pomocowych. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych.

Świadczenia pieniężne przyznawane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, oraz przesłanki ich przyznania, obliczanie wysokości świadczenia. Świadczenia rodzinne – przesłanki ich nabycia. Rozwiązywanie kasusów, ćwiczenia w obliczaniu wysokości świadczeń.

Zagadnienia z zakresu ochrony zdrowia psychicznego, w tym postępowanie w sprawie diagnostyki i leczenia psychiatrycznego osób chorych psychicznie, organy prowadzące działania z zakresu profilaktyki, pomocy i wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych. Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych.

Elementy prawa cywilnego. Omówienie umów darowizny, dożywocia. Podstawy prawa spadkowego (dziedziczenie ustawowe i testamentowe). Rozwiązywanie kasusów podsumowujących zagadnienia poruszone podczas wykładów i konwersatoriów, dyskusja i konstruowanie pism procesowych.

Przeciwdziałania przemocy domowej. Pojęcie przemocy, przyczyny i skutki jej występowania. Podstawy prawne przeciwdziałania przemocy oraz wspierania i ochrony ofiar. Procedury i instytucje wspierające osoby poszkodowane przemocą.

Nazwa zajęć: Problemy społeczne w perspektywach teoretycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia, jakimi cechami charakteryzują się perspektywy teoretyczne przyjmowane w socjologii problemów społecznych.
2. Definiuje i objaśnia, na czym polega interdyscyplinarny charakter problemów społecznych.
3. Objaśnia, na czym polega przydatność wybranych perspektyw teoretycznych w pracy socjalnej.
4. Zna przykłady badań empirycznych opartych na różnych perspektywach teoretycznych problemów społecznych.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi uzasadnić celowość wykorzystania perspektywy teoretycznej przyjmowanej w badaniach empirycznych do zmiany funkcji i roli pracy socjalnej, organizacji oraz zawodów pomocowych.
2. Potrafi uzasadnić celowość wykorzystania wybranych perspektyw teoretycznych problemów społecznych do zmiany negatywnych stereotypów osób, grup i kategorii społecznych korzystających z pomocy społecznej.
3. Interpretuje prawidłowo teoretyczne odniesienia wyników badań empirycznych na temat problemów i kwestii społecznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na temat teoretycznych perspektyw problemów społecznych, rodzajów problemów społecznych, mechanizmów i strategii ich rozwiązywania.

2. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i znajomość badań empirycznych do zaprojektowania zmiany organizacyjnej w odniesieniu do wybranych problemów i kwestii społecznych.

Treści programowe dla zajęć:

Interdyscyplinarny charakter problemów społecznych – pojęcie problemu społecznego w psychologii, polityce społecznej, w pracy socjalnej i w socjologii.

Problemy społeczne, społeczne mechanizmy genezy i identyfikacji problemów społecznych oraz strategii ich rozwiązywania jako obszar wspólny socjologii i pracy socjalnej.

Teorie problemów społecznych: dezorganizacja społeczna, konflikt wartości, zachowania dewiacyjne, naznaczanie, społeczny konstruktivism.

Teorie problemów społecznych w pracy socjalnej: dewiacja a nierówności społeczne, dewiacja a reakcja społeczna, dewiacja i kontrola społeczna.

Typy dewiacyjnego przystosowania w teorii anomii. Wykorzystanie typologii (R.K. Mertona, S. Nowaka) w diagnozowaniu problemów społecznych i w dobrej praktyce.

Przykłady badań empirycznych wybranych problemów społecznych i ich teoretyczne odniesienia. Przykłady zastosowania wyników badań empirycznych w rozwiązywaniu problemów społecznych w środowisku lokalnym i w regionie.

Rodzaje problemów społecznych (problem jawny, pozornie jawny, ukryty; dewiacja pozytywna i negatywna, dewiacja pierwotna i wtórna, dewiacja osiągnięta i przypisana, dewiacja jawna i ukryta, rodzaje piętna) i ich zastosowanie w pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i społecznością.

Mechanizmy naznaczania. Znaczenie i rola mechanizmów naznaczania i samonaznaczania w pracy socjalnej z osobą, rodziną, grupą i społecznością.

Zastosowanie perspektywy konstrukcjonistycznej w badaniu problemów społecznych w Polsce, znaczenie tej perspektywy w kształtowaniu zmian organizacyjnych, dla środowiska zawodowego, w klinicznej pracy socjalnej oraz w makropraktyce pracy socjalnej.

Nazwa zajęć: Monitoring i ewaluacja usług społecznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Dysponuje wiedzą w zakresie przygotowania, oceny i wdrażania przedsięwzięć z zakresu ewaluacji i monitoringu oraz potrafi wskazać różnice pomiędzy ewaluacją i monitoringiem.

2. Posiada wiedzę na temat rodzajów wskaźników społecznych.

3. Posiada wiedzę na temat funkcji wskaźników społecznych w kontekście polityki społecznej i usług społecznych.

4. Posiada znajomość podstawowych technik ewaluacji i monitoringu interwencji publicznych.

5. Wykazuje się znajomością przykładów zastosowań technik ewaluacyjnych w projektach społecznych.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystać znane metody i techniki badawczych w specyfice badań ewaluacyjnych.

2. Posiada umiejętność zoperacjonalizowania problemów społecznych i trafnego doboru wskaźników, które pozwolą na pomiar i monitoring tych problemów w kontekście planowania usług społecznych.

3. Potrafi wyszukiwać informacje, które mogą być źródłem danych w projektach ewaluacyjnych.

4. Potrafi zestawiać wskaźniki pozyskane w trakcie monitoringu, interpretować takie dane oraz tworzyć syntetyczne podsumowania z monitoringu.

5. Potrafi dokonać krytycznej oceny różnych projektów i interwencji publicznych w aspekcie ich wykonalności, efektywności ekonomicznej i ryzyka.

6. Potrafi wyszukać i dokonać trafnego wyboru potrzebnych wskaźników ze statystyki publicznej, w kontekście oceny, realizacji, bądź planowania wdrożenia usług społecznych.

7. Potrafi agregować i dezagregować w wymiarze terytorialnym dane pochodzące z monitoringu, z wykorzystaniem dostępnych narzędzi (np. arkusza kalkulacyjnego).

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi właściwie określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.

2. Potrafi zestawić zebrane dane w trakcie monitoringu i dokonać ich interpretacji pod kątem tempa i kierunku realizacji projektu/zadania/usług społecznych.

Treści programowe dla zajęć:

Zasady i techniki ewaluacji i monitoringu: różnice i podobieństwa, rodzaje i funkcje.

Przykłady ewaluacji i monitoringu interwencji publicznych w zakresie polityki społecznej: dobre praktyki.

Planowanie procesu ewaluacji i monitoringu: przebieg badań

Pomiar w badaniach ewaluacyjnych: Rodzaje wskaźników i ich zastosowanie w projektach ewaluacyjnych
Zastosowanie metod jakościowych i ilościowych w badaniach ewaluacyjnych
Zastosowanie wskaźników społecznych jako narzędzi pomiaru skuteczności polityki społecznej wobec wybranych kategorii społecznych
Opracowanie raportu z ewaluacji i monitoringu: zasady prezentacji wyników, zasady formułowania wniosków i rekomendacji.
Ocena wpływu i prognozowanie efektów w badaniach ewaluacyjnych – metaewaluacja

Nazwa zajęć: **Psychoterapia i socjoterapia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Prawidłowo posługuje się pojęciami i terminami z zakresu psychoterapii i socjoterapii
2. Zna podstawy teoretyczne zaprezentowanych nurtów psychoterapii i socjoterapii
3. Wskazuje prawidłowo oraz objaśnia metody pracy terapeutycznej w ramach omawianych na zajęciach nurtów psychoterapii i socjoterapii

w zakresie umiejętności:

1. Rozumie specyfikę i konsekwencje wyboru wybranych założeń teoretycznych w psychoterapii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumie, jakimi cechami i kompetencjami powinny odznaczać się osoby pomagające oraz jakich zasad etycznych powinny przestrzegać
2. Rozumie korzyści wypływające z pracy terapeutycznej z grupą oraz z jednostką
3. Rozumie własne motywacje pomagania
4. Posiada umiejętność krytycznej refleksji nad nieetycznymi metodami pseudoterapeutycznymi
5. Posiada umiejętności pomagania z wykorzystaniem współczesnych metod psychoterapeutycznych i socjoterapeutycznych;

Treści programowe dla zajęć:

Zagadnienia wstępne: psychoterapia i socjoterapia jako zjawiska społeczne, rys historyczny, podstawowe pojęcia psychoterapii

Wiodące nurty psychoterapeutyczne: specyfika relacji, cechy interakcji terapeuta- pacjent/klient, formułowanie celów terapii w ramach najważniejszych współczesnych nurtów psychoterapeutycznych

Wiodące nurty psychoterapeutyczne: specyfika relacji, cechy interakcji terapeuta-pacjent/klient, formułowanie celów terapii w ramach najważniejszych współczesnych nurtów psychoterapeutycznych

Terapia indywidualna a grupowa w ramach różnych nurtów terapeutycznych, psychoterapia a socjoterapia

Kontakt w psychoterapii. Wstępna diagnoza. Kontrakt terapeutyczny. Etapy procesu psychoterapii i warunki przebiegu psychoterapii. Przeniesienie i przeciwprzeniesienie. Zjawisko oporu pacjenta przed zmianą, Wgląd, samopoznanie i schematy poznawcze w terapii.

Błędy w psychoterapii Pseudoterapia i nieetyczne praktyki

Psychoterapia i socjoterapia jako działania wspomagające pracę z klientem

Nazwa zajęć: **Diagnoza społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia pojęcie diagnozy społecznej, ogólne cechy diagnozy oraz rodzaje i typy diagnozy.
2. Wskazuje prawidłowo na podstawowe zasady tworzenia diagnozy społecznej.
3. Wskazuje prawidłowo na podstawowe modele teoretyczno-metodologiczne diagnozowania.

w zakresie umiejętności:

1. Prawidłowo dobiera lub konstruuje wskaźniki i metody badania w diagnozie.
2. Potrafi dobrać narzędzia badawcze do diagnozowania.
3. Krytycznie analizuje dane dotyczące różnych typów potrzeb społeczności lokalnej.
4. Potrafi tworzyć prognozy zmian w oparciu o dane zastane.
5. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu diagnozowania do tworzenia wybranych strategii społeczności lokalnej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Pracując w małej grupie umie zaprojektować, zrealizować i zaprezentować diagnozę społeczną.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie diagnozy społecznej i opisu diagnostycznego, ogólne cechy diagnozy, rodzaje i typy diagnozy społecznej. Podstawowe cele i obszary diagnozy społecznej.

Podstawowe zasady diagnozowania.
Wybrane modele teoretyczno-metodologiczne diagnozy. Uwarunkowania procesu diagnostycznego.
Wskaźniki i metody badania w diagnozie.
Etapy diagnozy potrzeb i problemów społecznych.
Konstruowanie wskaźników. Dobór metod badania.
Eksploracja danych zastanych.
Prognozowanie dynamiki społeczności lokalnej.
Tworzenie i prezentacja diagnozy społecznej danej społeczności lokalnej.

Nazwa zajęć: Usługi społeczne w UE

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Potrafi umiejscowić usługi społeczne w celach i priorytetach Unii Europejskiej
2. Posiada wiedzę na temat modeli świadczenia usług społecznych w wybranych krajach europejskich
3. Wykorzystuje wiedzę na temat usług społecznych w Europie do opracowywania planów działań i projektów w obszarze pracy społecznej
4. Potrafi wskazać determinanty rozwoju usług społecznych na poziomie europejskim
5. Posiada wiedzę o metodach ewaluacji i monitoringu jakości usług społecznych stosowanych w wybranych krajach europejskich
6. Posiada wiedzę na temat dominujących w Europie modeli międzysektorowej współpracy

Treści programowe dla zajęć:

Polityka Unii Europejskiej wobec usług społecznych – wymiar prawny i organizacyjny
Otoczenie strategiczne usług społecznych na poziomie Unii Europejskiej
Dostępność i jakość usług społecznych w Europie
Europejskie usługi społeczne a srebrna gospodarka - Europa wobec zmian demograficznych
Europejskie modele współpracy międzysektorowej
Przyszłość usług społecznych w Europie. Nowe wyzwania aktywizacyjne i opiekuńcze i ich implikacje dla Polski
Usługi społeczne w obszarze wsparcia osób ze szczególnymi potrzebami
Usługi społecznej dla rodzin
Usługi społeczne dla osób starszych

Nazwa zajęć: Interwencja kryzysowa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna koncepcje teoretyczne i sposoby działania dotyczące kryzysu.
2. Potrafi identyfikować cechy, które wiążą się z prawdopodobieństwem kryzysu
3. Ma wiedzę o przebiegu kryzysu.
4. Ma wiedzę na temat mechanizmów działania instytucji podejmujących interwencję kryzysową. Charakteryzuje jej rodzaje i identyfikuje różnice w interwencji.
5. Dobrze identyfikuje reakcje na uraz doświadczany przez jednostki wymagające wsparcia. Zna i potrafi stosować zasady interwencji kryzysowej.

w zakresie umiejętności:

1. Ma umiejętności pozwalające na podejmowanie interwencji kryzysowej wobec różnych rodzajów kryzysu.
2. Potrafi identyfikować fazy kryzysu, a także strategie zaradcze.
3. Potrafi diagnozować problemy wymagające interwencji kryzysowej. Potrafi analizować zachowania i działania ułatwiające i utrudniające procesy wychodzenia z kryzysu.
4. Potrafi łączyć zdobytą wiedzę na temat kryzysu, problemów społecznych z pracą socjalną
5. Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat problemów wymagających interwencji krótkotrwałej i długotrwałej.
6. Potrafi wykorzystać wiedzę z pracy socjalnej, z zakresu psychologii społecznej i socjologii w opracowaniu działań wspomagających interwencję kryzysową.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Wspiera osoby w interwencji
2. Aktywnie słucha osoby w sytuacji kryzysu
3. Adekwatnie udziela wsparcia osobie w sytuacji kryzysu

Treści programowe dla zajęć:

Teoria dotycząca kryzysu – interdyscyplinarność ujęć.
Procedury klasycznej interwencji kryzysowej. Rozpoznawanie i analiza symptomów kryzysu.

Identyfikowanie cech, które wiążą się z prawdopodobieństwem kryzysu. Fazy kryzysu i ich doświadczanie.

Praca z jednostkami w kryzysie. Różnorodność oddziaływania, możliwości i ograniczenia współpracy.

Interwencja zespołowa. Działanie zespołów interdyscyplinarnych jako przykład interwencji.

Mechanizmy działania instytucji podejmujących interwencję kryzysową.

Wybrane problemy wymagające interwencji kryzysowej (przemoc w rodzinie, alkoholizm, uzależnienie, samobójstwa).

Nazwa zajęć: Partnerstwo lokalne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Potrafi Wyróżnić społeczność lokalną na tle innych poziomów i struktur życia społecznego.
2. Potrafi Wskazać definicję, rodzaje, formy partnerstwa lokalnego
3. Zna zasady prawnego funkcjonowania partnerstwa w społeczności lokalnej w oparciu o krajową i europejską dokumentację
4. Zna zasady i etapy konstruowania partnerstwa lokalnego oraz rolę lidera w planowaniu społecznych i zarządzani
5. Potrafi wskazać cechy charakterystyczne współczesnej społeczności lokalne

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zdiagnozować funkcjonowanie systemu partnerstwa lokalnego, wykorzystując następujące metody i techniki: obserwację, analizę dokumentów zastanych,
2. Posiada umiejętność diagnozowania i dokonywania oceny przewidywanego kierunku rozwoju partnerstwa lokalnego, w odniesieniu do analizowanej społeczności
3. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych problemów społecznych i kwestii społecznych w budowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych i w różnych formach planowania strategicznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest przygotowana/y do pracy jako członek zespołów projektowych, funkcjonujących w oparciu o partnerstwa lokalne

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd koncepcji wprowadzających do zagadnienia partnerstwa lokalnego. Definicja, rodzaje i formy partnerstwa lokalnego w Polsce

Miejsce społeczności lokalnej na tle innych struktur życia społecznego

Wskazanie polskich i europejskich ram prawnych partnerstwa lokalnego. Zasady i etapy konstruowania partnerstwa lokalnego

Współczesna społeczność lokalna

Zarządzanie i rola lidera w partnerstwie lokalnym. Nowe zarządzanie publiczne, polityka międzysektorowa, planowanie strategiczne

Partnerstwo lokalne wobec problemów społecznych. Budowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych

Diagnozowanie i dokonywanie oceny funkcjonowania partnerstwa lokalnego

Analiza wzorcowych przykładów partnerstwa lokalnego funkcjonujących w środowisku lokalnym

Nazwa zajęć: Ekonomia społeczna

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna koncepcje teoretyczne dotyczące przedsiębiorczości społecznej oraz ekonomii społecznej
2. Definiuje i opisuje specyfikę poszczególnych podmiotów ekonomii społecznej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dopasować określony typ podmiotu ekonomii społecznej do specyfiki społeczności lokalnej i jej problemów
2. Potrafi dopasować określony typ podmiotu ekonomii społecznej do specyfiki grupy wykluczonej lub zagrożonej wykluczeniem społecznym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Krytycznie analizuje funkcjonowanie systemu ekonomii społecznej w Polsce

Treści programowe dla zajęć:

Idea i założenia ekonomii społecznej

Historia ekonomii społecznej w Polsce

Przedsiębiorczość społeczna jako przejaw lokalnej i aktywizującej polityki społecznej

Spółdzielnie socjalne Warsztaty terapii zajęciowej Zakłady aktywności zawodowej

Centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej
Organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą
Inne podmioty ekonomii społecznej: spółki non profit oraz podmioty „starej” ekonomii społecznej
Ośrodki wsparcia ekonomii społecznej
Ekonomia społeczna w politykach publicznych na szczeblu krajowym i regionalnym
Narzędzia wspierania ekonomii społecznej
Promocja ekonomii społecznej
Ekonomia społeczna na świecie

Nazwa zajęć: Superwizja i ewaluacja pracy socjalnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia koncepcje, modele, funkcje jawne i ukryte superwizji i ewaluacji pracy socjalnej. Definiuje i objaśnia rodzaje i formy superwizji i ewaluacji pracy socjalnej.
2. Wskazuje na szanse i ograniczenia rozwoju superwizji i ewaluacji pracy socjalnej w Polsce.
3. Posiada wiedzę na temat modelu roli superwizora pracy socjalnej, specyfiki tej roli w pomocy społecznej, dylematyczności roli, a także wiedzę na temat środowiska zawodowego superwizorów pracy socjalnej.

w zakresie umiejętności:

1. Rozumie i potrafi uzasadnić wybór rodzaju i formy superwizji i ewaluacji oraz jej celów.
2. Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat ewaluacji i superwizji pracy socjalnej, superwizji w służbach społecznych.
3. Rozumie i potrafi uzasadnić, na czym polega proces superwizji i ewaluacji oraz specyfika superwizji w instytucjonalno- organizacyjnych ramach pomocy społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest przygotowany do prowadzenia superwizji.

Treści programowe dla zajęć:

Teoretyczne podstawy superwizji i ewaluacji – koncepcje, modele, funkcje jawne i ukryte w pracy socjalnej. Ewaluacja jako proces wsparcia pracy socjalnej.

Teoretyczne podstawy superwizji i ewaluacji – rodzaje i formy superwizji i ewaluacji pracy socjalnej. Role superwizora i superwizowanego.

Cele i przedmiot superwizji i ewaluacji pracy socjalnej. Obszary superwizji i ewaluacji .

Ewaluacja metod, form pracy socjalnej

Specyfika superwizji pracy socjalnej w instytucjonalno-organizacyjnych ramach pomocy społecznej.

Charakterystyka wybranych elementów procesu superwizyjnego (relacja superwizyjna, kontrakt w superwizji, sesja superwizyjna).

Ewaluacja działań w środowisku lokalnym.

Kształtowanie się superwizji w Polsce i jej rozwój w Polsce oraz w innych, wybranych krajach europejskich, i w Stanach Zjednoczonych.

Superwizja w Polsce – uwarunkowania prawne, instytucjonalno-organizacyjne, środowiskowe.

Ewaluacja programów aktywizujących.

Nazwa zajęć: Organizowanie sieci społecznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Wskazać i opisać podstawowe kategorie teoretyczne koncepcji sieci społecznych.
2. Wskazać wpływ technologii dla funkcjonowania życia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem sieci społecznych
3. Analizować zagadnienia solidarności społecznej i jej rewitalizacji poprzez pryzmat koncepcji sieci społecznych.

w zakresie umiejętności:

1. Zastosować kategorie opisu struktury sieci społecznych.
2. Opisać podstawowe narzędzia formalne do opisu sieci społecznych (zna pojęcie grafu oraz podstawowe kategorie opisu sieci społecznych).
3. Potrafi diagnozować funkcjonowanie sieci społecznych, wykorzystując następujące metody i techniki: obserwację, analizę dokumentów zastanych.
4. Posiada umiejętność diagnozowania i dokonywania oceny przewidywanego kierunku rozwoju sieci społecznych, w odniesieniu do analizowanej społeczności .

5. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych problemów społecznych i kwestii społecznych w budowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych i w różnych formach planowania strategicznego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na temat problemów społecznych, potrzeb jednostkowych i społecznych, zagrożeń społecznych oraz zasobów społecznych analizowanych poprzez pryzmat koncepcji sieci społecznych.

2. Zaprojektować narzędzie diagnostyczne z zastosowaniem kategorii teoretycznych koncepcji sieci społecznych, mające na celu budowę sieci społecznej.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie sieci społecznej w ujęciach teoretycznych oraz sieciowa wizja życia społecznego.

Podstawowe kategorie opisu socjometrycznego.

Podstawowe kategorie opisu struktury sieci społecznej.

Narzędzia formalne opisu sieci społecznych

Zastosowanie koncepcji sieci społecznej do analizy problemów społecznych

Diagnozowanie i dokonywanie oceny funkcjonowania sieci społecznych. Wskazywanie możliwości i barier w ich tworzeniu.

Budowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych w społeczności lokalnej poprzez pryzmat koncepcji sieci społecznych.

Diagnozowanie i dokonywanie oceny przewidywanego kierunku rozwoju sieci społecznej, w odniesieniu do analizowanej społeczności.

Problemy społeczne, potrzeby jednostkowe i społeczne, zagrożenia społeczne oraz zasoby społeczne w kontekście sieci społecznych.

Planowanie i projektowanie badań diagnostycznych z wykorzystaniem narzędzi koncepcji sieci społecznych.

Nazwa zajęć: **Zarządzanie zespołem**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z zakresu specyfiki zespołów, tworzenia zespołów i zarządzania pracą zespołową oraz wykorzystywania ich potencjału w zarządzaniu organizacją i rozwiązywaniu problemów

2. posiada wiedzę z zakresu powoływania i funkcjonowania zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych w systemie pomocy społecznej

3. zna zasady efektywnej komunikacji

w zakresie umiejętności:

1. stosuje instrumentarium metod i technik pracy grupowej

2. potrafi zaproponować celowy, efektywny sposób organizowania, prowadzenia i finalizowania pracy zespołu zadaniowego; umiejętnie analizuje i implementuje rezultaty tych prac

3. potrafi powoływać i komponować zespoły zadaniowe oraz zarządzać ich pracą

4. potrafi konstruktywnie reagować na nieoczekiwane trudności występujące w sytuacjach problemowych i spornych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do współpracy w ramach zespołów zadaniowych

2. jest gotów/wa do angażowania się w prace zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych w systemie pomocy społecznej

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd literatury przedmiotu dot. specyfiki zespołów, tworzenia zespołów i zarządzania pracą zespołową oraz wykorzystywania ich potencjału w zarządzaniu organizacją i w rozwiązywaniu problemów

Znaczenie zespołów pracowniczych w zarządzaniu organizacjami i rozwiązywaniu problemów; Determinanty efektywności pracy zespołowej; zasady funkcjonowania zespołów; mechanizmy pracy zespołowej; Rodzaje zespołów roboczych

Charakterystyka problemów dotyczących pracy zespołowej i zadaniowej; ocena zasadności zastosowanych metod i narzędzi rozwiązywania tych problemów

Komunikacja w pracy grupowej; komunikacja w zarządzaniu projektami; skuteczna argumentacja (elementy retoryki i erystyki); bariery komunikacyjne i ich pokonywanie

Zagadnienia zespołowego podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów;

Dokumentowanie i prezentowanie prac zespołu; ewaluacja pracy zespołowej i rezultatów prac zespołu

Podstawy prawne i organizacyjne powoływania i funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grupy Zadaniowej w systemie pomocy społecznej w Polsce

Nazwa zajęć: Diagnostowanie potrzeb i problemów społecznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia pojęcie diagnozy rodziny, ogólne cechy diagnozy oraz rodzaje i typy diagnoz w pracy socjalnej z rodziną, w rodzinie i na rzecz rodziny, a także dokonuje przeglądu definicji potrzeb i problemów społecznych.
2. Wskazuje prawidłowo na podstawowe zasady diagnozowania potrzeb i problemów społecznych w pracy socjalnej.
3. Wskazuje prawidłowo na podstawowe modele teoretyczno-metodologiczne diagnozowania potrzeb i problemów społecznych w pracy socjalnej.
4. Zna właściwe wskaźniki w diagnozowaniu potrzeb i problemów społecznych wybranych kategorii rodzin korzystających z pomocy społecznej.

w zakresie umiejętności:

1. Dobiera prawidłowo wskaźniki w opisie diagnostycznym potrzeb i problemów społecznych wybranych kategorii rodzin korzystających z pomocy społecznej.
2. Dobiera właściwe techniki i narzędzia diagnostyczne oraz wykorzystuje je w opisie diagnostycznym.
3. Potrafi dokonać charakterystyki roli diagnosty potrzeb i problemów społecznych oraz różnorodnych trudności związanych z jej wykonywaniem.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat teorii i praktyki diagnozowania problemów społecznych, potrzeb jednostkowych i społecznych, zagrożeń społecznych oraz zasobów społecznych rodzin korzystających z pomocy i środowiska lokalnego.
2. Potrafi w zespole przygotować projekt diagnozy rodziny wieloprotblemowej w oparciu o przekazaną wiedzę i umiejętności dotyczące diagnozowania potrzeb i problemów społecznych.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie diagnozy potrzeb, problemów społecznych i opisu diagnostycznego, ogólne cechy diagnozy, rodzaje i typy diagnoz w pracy socjalnej. Podstawowe cele i obszary diagnozy środowiska rodzinnego w pracy socjalnej (diagnoza indywidualna, otoczenia społecznego, instytucjonalna).

Podstawowe zasady diagnozowania potrzeb i problemów społecznych w pracy socjalnej (zasady i metody poznania, błędy diagnostyczne i ich źródła w pracy socjalnej z rodziną).

Wybrane modele teoretyczno-metodologiczne diagnozy. Uwarunkowania procesu diagnostycznego potrzeb i problemów społecznych w modelu psychospołecznym, modelu zorientowanym na rozwiązanie problemów, modelu zorientowany na interwencję w sytuacji kryzysowej, w podstawowym modelu pracy socjalnej, w modelu skoncentrowanym na rozwiązaniach.

Cechy, zakresy i rodzaje diagnoz potrzeb i problemów społecznych oraz techniki i narzędzia (ekomapa, genogram), wykorzystywane przez pracowników socjalnych w pomocy rodzinie.

Etapy diagnozy potrzeb i problemów społecznych.

Założenia i zasady opisu diagnostycznego w modelu metodycznego działania w pracy socjalnej oraz w wybranych modelach pracy socjalnej, wykorzystywanych w Polsce w pomocy rodzinie (model psychospołeczny, model zorientowany na rozwiązanie problemów, model zorientowany na interwencję w sytuacji kryzysowej, podstawowy model pracy socjalnej, model skoncentrowany na rozwiązaniach).

Role diagnosty i trudności w ich realizacji w pracy socjalnej z rodziną, w rodzinie i dla rodziny.

Diagnoza i proces diagnozowania rodzin korzystających z pomocy społecznej - studia przypadków w teorii i w praktyce: przemoc w rodzinie, dziecko/osoba niepełnosprawna w rodzinie, problemy opiekuńczo-wychowawcze w rodzinie, problemy uzależnień w rodzinie, rodziny niepełne.

Diagnoza i proces diagnozowania potrzeb i problemów społecznych jako źródło problemów etycznych w świetle badań empirycznych.

Nazwa zajęć: Kreowanie rozwiązań integracyjnych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna teoretyczne koncepcje dotyczące integracji społecznej
2. Zna architekturę wsparcia społecznego w obszarze integracji społecznej
3. Wykorzystuje wiedzę z zakresu integracji społecznej do planowania działań o charakterze integracyjnym
4. Potrafi dobrać typ działań integracyjnych do specyfiki społeczno-kulturowej określonej zbiorowości zagrożonej wykluczeniem

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystać zróżnicowane narzędzia stosowane w działaniach o charakterze integracyjnym

2. Pracując w małej grupie umie zaprojektować i zaprezentować koncepcję projektu integrującego określoną zbiorowość zagrożoną wykluczeniem

Treści programowe dla zajęć:

Integracja i dezintegracja społeczna – ustalenia definicyjne

Zróżnicowanie – nierówność – równość

Dyskryminacja

Marginalizacja i wykluczenie społeczne

Praca socjalna a integracja społeczna

Interwencja i projektowanie zmiany – dobre praktyki integracji społecznej

Mechanizmy integracji społecznej: regulacje prawne

Mechanizmy integracji społecznej: edukacja

Mechanizmy integracji społecznej: rynek pracy

Mechanizmy integracji społecznej: projekty kulturalne

Obszary integracji społecznej: mniejszości etniczne i narodowościowe

Obszary integracji społecznej: rasa

Obszary integracji społecznej: ubóstwo

Obszary integracji społecznej: wiek

Nazwa zajęć: **Zarządzanie sytuacjami problemowymi**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę z zakresu klasycznych i współczesnych koncepcji zarządzania organizacjami, ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji governance

2. Posiada wiedzę z zakresu podstawowych podejść do rozwiązywania sytuacji problemowych i spornych zarówno wewnątrz organizacji jak i w otoczeniu organizacyjnym

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i analizy przyczyn i przebiegu sytuacji problemowych i spornych; potrafi zaplanować i przeprowadzić interwencję w oparciu o wyniki tej analizy

2. Zna i stosuje metody zarządzania sytuacjami problemowymi w drodze ich projektyzacji; jest gotów do inicjowania tego rodzaju przedsięwzięć oraz do prezentowania i upowszechniania wyników tych prac

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Zna i stosuje instrumentarium metod i technik heurystycznych w rozwiązywaniu sytuacji problemowych i spornych; wykorzystuje je do usprawnienia pracy zespołów

2. Potrafi konstruktywnie reagować na nieoczekiwane trudności występujące w sytuacjach problemowych i spornych; zna zasady efektywnej i asertywnej komunikacji

3. Jest gotów uczestniczyć w zarządzaniu sytuacjami problemowymi i spornymi w pracy socjalnej, w instytucjach pomocy społecznej oraz w instytucjach dialogu społecznego.

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd literatury dot. klasycznych i współczesnych koncepcji zarządzania organizacjami, ze szczególnym uwzględnieniem koncepcji governance

Omówienie problematyki funkcjonalności koncepcji governance w kontekście zadań instytucjach pomocy społecznej oraz instytucji dialogu społecznego

Implementacja tradycyjnych i innowacyjnych narzędzi dialogu społecznego oraz partycypacji społecznej. Przekazanie informacji dotyczących prawnych i pozaprawnych czynników ich stosowania

Zarządzanie sytuacjami problemowymi poprzez projektyzację celowych przedsięwzięć i działań; uzgadnianie i priorytetyzacja celów; zarządzanie ryzykiem; monitorowanie postępów; ewaluacja rezultatów; implementowanie i upowszechnianie wyników prac

Zarządzanie sytuacjami problemowymi poprzez projektyzację celowych przedsięwzięć i działań; uzgadnianie i priorytetyzacja celów; zarządzanie ryzykiem; monitorowanie postępów; ewaluacja rezultatów; implementowanie i upowszechnianie wyników prac

Nazwa zajęć: **Działalność pożytku publicznego i wolontariat**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posiada wiedzę na temat roli organizacji pożytku publicznego oraz wolontariatu w zakresie realizacji usług socjalnych.

2. Wykorzystuje wiedzę z zakresu współpracy instytucji pomocy społecznej z organizacjami pożytku publicznego do opracowywania planów działań i projektów w obszarze pracy socjalnej.

w zakresie umiejętności:

1. Wskazuje prawidłowo główne obszary współpracy instytucji pomocy społecznej z organizacjami pożytku publicznego/wolontariatu w zakresie produkowania i dostarczania usług socjalnych.
2. Potrafi zidentyfikować efektywne typy partycypacji obywatelskiej w tworzeniu oferty usług socjalnych.
3. Wskazuje prawidłowo na ograniczenia i możliwości w zakresie działalności pożytku publicznego/wolontariatu mające wpływ na jakość świadczenia usług socjalnych.
4. Potrafi wykorzystać zróżnicowane metody ewaluacji i monitoringu jakości współpracy wewnątrz- i międzysektorowej organizacji pożytku publicznego w obszarze usług socjalnych.
5. Potrafi wskazać oraz scharakteryzować tendencje rozwojowe współpracy organizacji pożytku publicznego z instytucjami polityki społecznej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma kompetencje zaangażowania się w działalność pożytku publicznego na rzecz świadczenia usług socjalnych

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do teorii międzysektorowej współpracy: obywatelska polityka społeczna oraz welfare-mix.

Zadania i funkcje działalności pożytku publicznego i wolontariatu w systemach polityki społecznej
Polityka państwa wobec trzeciego sektora – model public governance w praktyce instytucji pomocy społecznej w Polsce.

Profesjonalizacja trzeciego sektora oraz zawodowe role pracownika socjalnego w zakresie działalności pożytku publicznego.

Wolontariat w obszarze usług socjalnych

Partycypacja obywatelska w tworzeniu oferty usług: modele partycypacji obywatelskiej oraz przykłady dobrych praktyk.

Nazwa zajęć: **Wsparcie rodziny wieloproblemowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia czym jest wsparcie społeczne jakie są jego funkcje, czym jest lokalny system wsparcia rodziny. Definiuje pojęcie rodziny wieloproblemowej oraz trafnie wskazuje pojęcia bliskoznaczne.
2. Wskazuje prawidłowo na znaczenie sieci i systemów w pomocy społecznej i w pracy socjalnej, czynniki integracji i dezintegracji lokalnych systemów wsparcia, przeciwdziałając trudnościom organizacyjnym.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi dokonać opisu diagnostycznego realnie funkcjonującego gminnego, powiatowego systemu wsparcia rodzin, uwzględniając obecność różnych problemów społecznych i ich konsekwencji dla społeczności lokalnej i rodzin
2. Dobiera właściwe wskaźniki charakteryzujące strukturę, zasoby, zarządzanie systemem lokalnego wsparcia oraz wskaźniki integracji i dezintegracji lokalnych systemów wsparcia.
3. Dobiera prawidłowo strategie zaradcze służące poprawie działania funkcjonujących lokalnie systemów i podsystemów wsparcia rodzin.
4. Interpretuje prawidłowo wyniki badań empirycznych na temat problemów społecznych i wykorzystuje je w opisie diagnostycznym lokalnych systemów wsparcia rodzin oraz w proponowanych strategiach naprawczych tych systemów.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na temat rodzin wieloproblemowych, wsparcia społecznego, funkcjonowania lokalnych systemów i sieci wsparcia, problemów społecznych, potrzeb jednostkowych i społecznych, zagrożeń społecznych oraz zasobów społecznych i zawodów pomocowych.

Treści programowe dla zajęć:

Wsparcie społeczne – zarys problematyki: pojęcie wsparcia i oparcia społecznego, ujęcia wsparcia społecznego (strukturalne i funkcjonalne), przegląd definicji wsparcia/oparcia społecznego. Rodzina wieloproblemowa – przegląd definicji.

Systemy i sieci wsparcia w pomocy społecznej i w pracy socjalnej: koncepcje, definicje, przegląd badań nad wsparciem społecznym w pomocy społecznej i w pracy socjalnej.

Koncepcja zintegrowanego systemu wsparcia w pracy socjalnej z rodziną (poziomy, płaszczyzny integracji, czynniki dezintegracji). Rola pracy socjalnej oraz przedstawicieli zawodów pomocowych w procesach integracji (lokalnych) systemów wsparcia.

Struktura i funkcje (jawne i ukryte) lokalnych systemów wsparcia rodzin. Teoretyczne i metodologiczne założenia dotyczące badania i analizy lokalnych systemów wsparcia.

Metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane i polecane w procesie diagnozowania lokalnych systemów wsparcia rodzin wieloproblemowych.

Opis diagnostyczny funkcjonowania lokalnych (pod)systemów wsparcia rodziny w gminach i powiatach, na terenach wiejskich i w miastach: zasady przygotowania opisu, struktura lokalnego systemu wsparcia, zasoby wsparcia, rodzaje wsparcia, zarządzanie systemem, wskaźniki integracji i dezintegracji lokalnych systemów wsparcia, ewaluacja.

Przygotowanie i analiza studiów przypadków: prezentacje lokalnych (pod)systemów wsparcia dla rodzin (nie)korzystających z pomocy społecznej (rodziny z osobą/osobami bezrobotnymi, rodziny z dziećmi/dorosłymi osobami niepełnosprawnymi, rodziny z problemami uzależnień (od alkoholu, narkotyków, internetu), rodziny z osobą/osobami ciężko i przewlekle chorymi, rodziny z osobami starszymi, rodziny z bezradnością w sprawach opiekuńczych i wychowawczych, rodziny zastępcze, rodziny z problemem przemocy i inne typy rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym/wykluczonych).

Rola prawa, władz lokalnych i służb społecznych oraz zawodów pomocowych w poprawie funkcjonowania (lokalnych) systemów wsparcia rodzin. Indywidualne i kolektywne strategie poprawy funkcjonowania lokalnych systemów wsparcia rodzin.

Kształtowanie i modelowanie lokalnych systemów i sieci wsparcia jako zadania pracownika socjalnego, asystenta rodziny, koordynatora pieczy zastępczej oraz przedstawicieli innych zawodów pomocowych. Przygotowanie i prezentacja strategii poprawy funkcjonowania gminnych i powiatowych lokalnych systemów wsparcia rodzin (nie)korzystających z pomocy społecznej.

Nazwa zajęć: Organizacja Usług Socjalnych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Definiuje różne sposoby organizacji usług społecznych w polityce społecznej i potrafi umiejscowić usługi socjalne w szerszych systemach polityk publicznych.
2. Posiada wiedzę z obszaru teorii polityki społecznej i teorii socjologicznej podejmujących kwestię organizacji usług socjalnych.

w zakresie umiejętności:

1. Wykorzystuje wiedzę z zakresu organizacji usług socjalnych do opracowywania planów projektowania i realizacji innowacyjnych rozwiązań w obszarze pracy socjalnej.
2. Potrafi dobrać typ usług socjalnych do specyfiki społeczno-kulturowej określonej zbiorowości lub jednostki zagrożonej wykluczeniem.
3. Potrafi krytycznie ocenić efekty wprowadzenia innowacyjnych usług społecznych w różnych społecznościach.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest świadomy/a instytucjonalnych i środowiskowych uwarunkowań dotyczących realizacji innowacyjnych rozwiązań w sposobie organizacji usług społecznych.
2. Posiada przygotowanie do pracy w instytucjach organizujących i świadczących usługi socjalne.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do zagadnienia usług socjalnych: usługi socjalne na tle innych usług; perspektywa terminologiczna (usługi społeczne, socjalne, opiekuńcze, usługi środowiskowe), organizacja usług socjalnych.

Determinanty rozwoju usług socjalnych w Polsce, uwarunkowania systemowe i społeczno-gospodarcze wprowadzania innowacji społecznych w pracy socjalnej i usługach socjalnych.

Organizacja usług społecznych w świetle teorii polityki społecznej – aktywna polityka społeczna, inwestycyjna polityka społeczna, obywatelska polityka społeczna, innowacyjna polityka społeczna.

Zarządzanie usługami socjalnymi – organizacja usług w praktyce regionalnej i lokalnej polityki społecznej.

Deinstytucjonalizacja i decentralizacja usług socjalnych w polskim systemie pomocy społecznej – zalety i wady.

Organizacja usług socjalnych w Polsce: dostępność i jakość usług w różnych dziedzinach.

Modele ewaluacji usług socjalnych – przykłady innowacji i dobrych praktyk

Deinstytucjonalizacja usług socjalnych – zalety i wady. Tendencje decentralizacji usług w polskim systemie pomocy społecznej.

Organizacja usług socjalnych dla poszczególnych kategorii obywateli: usługi opiekuńcze (przykłady innowacji). Organizacja usług socjalnych dla poszczególnych kategorii obywateli: przeciwdziałanie biedzie i wykluczeniu społecznemu (przykłady innowacji).

Rola instytucji pomocy społecznej i pracownika socjalnego w usługach socjalnych – od animatora i organizatora do realizatora działań pomocowych.

Nazwa zajęć: Metodologia badań w pracy socjalnej i polityce społecznej
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. Definiuje i objaśnia jakimi cechami charakteryzują się typy badań w pracy socjalnej i w polityce społecznej
2. Wskazuje prawidłowo na etapy postępowania naukowego w różnych modelach badań społecznych
3. Zna właściwe wskaźniki w diagnozowaniu potrzeb wybranych kategorii społecznych

w zakresie umiejętności:

1. Dobiera prawidłowo wskaźniki w diagnozie wybranych problemów społecznych i kwestii społecznych
2. Dobiera właściwe wskaźniki charakteryzujące stopień natężenia problemu społecznego w różnych środowiskach i zbiorowościach społecznych i wykorzystuje je w planowaniu strategicznym
3. Interpretuje prawidłowo wyniki badań sondażowych na temat problemów społecznych i wykorzystuje je w roli stratega społecznego i polityka społecznego
4. Korzysta ze źródeł literaturowych celu pogłębienia wiedzy na temat problemów społecznych, potrzeb jednostkowych i społecznych, zagrożeń społecznych oraz zasobów społecznych
5. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przyczyn, przebiegu i skutków wybranych problemów społecznych i kwestii społecznych w budowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych i w różnych formach planowania strategicznego

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd definicji dotyczących typów badań w pracy socjalnej, pedagogice społecznej, polityce społecznej. Ranga diagnozy w badaniach socjologicznych i podstawowe zasady diagnozy. Typy badań społecznych i ich zastosowanie.

Proces diagnozowania w badaniach społecznych. Znaczenie poszczególnych etapów w diagnozowaniu. Diagnoza jako pierwszy etap w procesie interwencji społecznej. Specyfika badań diagnostycznych, porównawczych i dynamicznych.

Formy opisu diagnostycznego. Teoretyczne koncepcje socjologiczne oraz główne metody badawcze stosowane w procesie diagnozowania stanu zaspokojenia potrzeb indywidualnych i społecznych. Przykłady wskaźników stosowanych w badaniach w polityce społecznej i pracy socjalnej.

Zasady planowania strategicznego. Typy strategii społecznych w Polsce jako przykłady zastosowania wyników badań diagnostycznych do planowania zmian społecznych i rozwiązywania problemów społecznych w środowisku lokalnym i w regionie. Modele strategii społecznych i sposoby ich ewaluacji. Badania ewaluacyjne, typy badań oraz ich zastosowanie.

Dobór wskaźników w różnych typach badań jakościowych. Zastosowanie wyników badań jakościowych w planowaniu rozwiązań problemów społecznych w różnych środowiskach społecznych. Użyteczność sondażowych badań socjologicznych w diagnozie społecznej.

Socjologiczne i psychologiczne koncepcje potrzeb i ich przydatność w diagnostyce społecznej. Wskaźniki deprywacji potrzeb oraz wykorzystywanie danych o potrzebach w planowaniu strategicznym.

Założenia interakcjonizmu symbolicznego oraz konstruktywizmu w procesie diagnozowania potrzeb wybranych kategorii społecznych. Zasady stosowania teorii ugruntowanej w gromadzeniu danych do diagnozy potrzeb jednostkowych i społecznych w środowisku lokalnym.

Sposoby analizy danych pochodzących z badań socjologicznych i badań z zakresu polityki społecznej i ich wykorzystanie w przygotowywaniu raportów z badań. Sposoby prezentacji wyników badań diagnostycznych w projektach socjalnych, programach społecznych i planach strategicznych.

Rozwiązywanie problemów społecznych poprzez realizację ról zawodowych socjologa: diagnostyka, stratega społecznego, planisty oraz polityka społecznego. Zakresy ról i ich skuteczność w planowaniu zmian w polityce społecznej.

Nazwa zajęć: Profilaktyka i edukacja społeczna
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. Posiada interdyscyplinarną i kontekstualną wiedzę z obszaru problematyki teorii i praktyki zagrożeń i ryzyk społecznych oraz ich profilaktyki
2. Zna zasadnicze formalno-prawne uwarunkowania i podstawy realizowania zadań z obszaru profilaktyki i edukacji społecznej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zidentyfikować lokalne zagrożenia i ryzyka społeczne oraz zaproponować odpowiedni program działania profilaktycznego/prewencyjnego oraz edukacyjnego

2. Posiada umiejętność opracowania (zaprojektowania) programu profilaktyki społecznej oraz programu edukacyjnego adresowanych do społeczności lokalnej
3. Rozpoznaje i ocenia osobowe oraz instytucjonalne zasoby środowiska lokalnego przydatne w projektowaniu i realizacji zadań profilaktyki i edukacji społecznej w odniesieniu do rozpoznanych ryzyk i zagrożeń

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada merytoryczne przygotowanie do pracy w organizacjach (instytucjach) lub zespołach zadaniowych realizujących działania z obszaru profilaktyki i edukacji społecznej

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne konteksty zagrożeń społecznych i ich rozpoznawanie na poziomie lokalnym. Rola zawodowa i zadania pracownika socjalnego wobec osób zagrożonych ryzykiem wykluczenia społecznego/marginalizacji.

Profilaktyka w społecznościach lokalnych. Profilaktyka jako eliminacja/redukcja czynników ryzyka oraz wzmacnianie czynników chroniących. Rodzaje i poziomy profilaktyki. Adresaci działań profilaktycznych.

Budowanie lokalnych strategii profilaktycznych i edukacyjnych. Rodzaje strategii (działań): informacyjne, edukacyjne, interwencyjne, alternatywne, strategie zmniejszania szkód. Podmioty tworzące sieć interesariuszy na rzecz profilaktyki i edukacji społecznej.

Konstruowanie programów profilaktyki oraz edukacji społecznej i ich realizacja. Cechy dobrego programu: celowość, racjonalność, ekonomiczność, spójność wewnętrzna, interdyscyplinarność, kompleksowość. Etapy konstruowania: diagnoza problemu, grupa docelowa, cel/zadanie, forma realizacji, monitoring, ewaluacja, modyfikacja programu.

Standardy jakości programów profilaktycznych o charakterze edukacyjnym. Obszary ustanawiania standardów: informacja, niezawodność, kompetencje, dostępność, zewnętrzny wizerunek, elastyczność, bezpieczeństwo i zaufanie, stosunek do odbiorców, różnorodność prowadzonych działań, prawa klienta.

Przegląd wybranych programów profilaktyki i edukacji społecznej. Profilaktyka i edukacja społeczna w pracy socjalnej na przykładzie przeciwdziałania zachowaniom suicydalnym.

Nazwa zajęć: Praca socjalna w sytuacjach nadzwyczajnych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada interdyscyplinarną wiedzę z obszaru problematyki bezpieczeństwa społecznego i cywilnego oraz roli zawodowej pracownika socjalnego w sytuacjach zagrożeń szczególnych
2. zna zasadnicze formalno-prawne uwarunkowania ogłaszania stanów sytuacji zagrożeń szczególnych oraz ich charakterystykę
3. potrafi wskazać instytucje i organy powołane w celu realizacji zadań zarządzania kryzysowego na odpowiednim poziomie organizacji państwa/samorządu lokalnego
4. zna i stosuje obowiązujące procedury działania w sytuacjach zagrożeń szczególnych oraz włącza się w planowanie cywilne
5. rozpoznaje i ocenia osobowe oraz instytucjonalne zasoby środowiska lokalnego przydatne do pracy socjalnej w sytuacji ogłoszenia stanu nadzwyczajnego lub sytuacji kryzysowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Posiada wstępne przygotowanie do współdziałania z instytucjami, organami lub zespołami/sztabami zadaniowym i realizującymi działania w sytuacjach zagrożeń szczególnych

Treści programowe dla zajęć:

Pracownik socjalny w sytuacji zdarzeń nadzwyczajnych. Podstawowa aparatura pojęciowa - bezpieczeństwo publiczne i społeczne (cywilne), zagrożenie, ryzyko, infrastruktura krytyczna, stan nadzwyczajny, sytuacja kryzysowa, zdarzenie masowe/katastrofa.

Elementy cywilnego systemu bezpieczeństwa państwa. Zarządzanie kryzysowe i procedury reagowania kryzysowego. Tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych oraz uruchamiania niezbędnych sił i środków w sytuacjach zagrożeń szczególnych.

Ramowe zadania pracownika socjalnego w sytuacji zagrożeń szczególnych – działanie w podsystemie wykonawczym, operacyjnym oraz wsparcia.

Monitorowanie i prognozowanie bezpieczeństwa – organizacja systemu monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania. Raporty dobowe Rządowego Centrum Bezpieczeństwa.

Planowanie kryzysowe. Krajowy Plan Zarządzania Kryzysowego. Plan Zarządzania Kryzysowego dla Miasta Poznania. Gminne plany zarządzania kryzysowego. Zasady współdziałania podmiotów w sytuacjach zagrożeń szczególnych.

Programy prewencyjne i inicjatywy na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa społeczności lokalnych.
Przykłady dobrych praktyk.